

**KOREYS SERIALLARI ASOSIDA TIL O'RGANISHDA ESHITISH,
TUSHUNISH VA TALAFFUZN RIVOJLANTIRISH METODLARI**

Ashurova G'aziza Narchaboyevna
O'zDJTU Erkin tadqiqotchisi

Annotatsiya Maqolada koreys seriallaridan foydalanish orqali koreys tilini o'rganishda eshitish, tushunish va talaffuz ko'nikmalarini rivojlantirish masalalari yoritiladi. Seriallarning o'zbek tiliga tarjima qilingan variantlari hamda subtitrlari ko'rinishlari asosida o'quvchilarda tabiiy nutqni eshitish, kontekst orqali tushunish va talaffuzni takomillashtirish imkoniyatlari ochib beriladi. Tarjima qilingan mashhur koreys seriallari misolida metodik jihatlar tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: koreys seriallari, til o'rganish, eshitish ko'nikmalari, tushunish, talaffuz, tarjima, ovozlashtirish

Kirish

So'nggi yillarda koreys seriallari (K-drama) dunyo miqyosida ommalashib, yoshlar til o'rganishida samarali vositaga aylanmoqda. O'zbekistonda ham koreys seriallari keng auditoriyaga ega bo'lib, telekanallar va onlayn platformalar orqali o'zbek tiliga tarjima qilinmoqda. Bu esa koreys tilini o'rganayotgan yoshlar uchun qo'shimcha imkoniyat yaratadi.

Asosiy qism

Koreys seriallarining ta'limiy imkoniyatlari

Seriallarda jonli nutq, turli dialektlar, madaniy so'zlashuv va noverbal ifodalar mavjud. Bu esa til o'rganuvchilar uchun tabiiy "nutq muhiti" yaratadi.

O'zbek tiliga tarjima qilingan koreys seriallari va ularning manbalari

1. "Mo'jizaviy sevgi" (Stairway to Heaven, 천국의 계단)

Tarjima: *O'zbek telekanallari (O'zbekfilm tarjima studiyasi)*

Mazmuni: Fojiali sevgi hikoyasi.

Ta'limiy ahamiyati: Sevgiga oid leksika, his-tuyg'ular ifodasi.

2. "Go'zal kunlar" (Beautiful Days, 아름다운 날들)

Tarjima: *O'zbek televideniyesi, 2000-yillarda ovozlashtirilgan*

Mazmuni: Oila, orzular va munosabatlar haqida.

Ta'limiy ahamiyati: Kundalik nutq, oila va jamiyatga oid iboralar.

3. "Sevgi iztirobi" (Autumn in My Heart, 가을동화)

Tarjima: *Tarjima va Ovozlashtirish markazi (O'zbekfilm studiyasi)*

Mazmuni: Qiziqarli melodrama.

Ta'limiy ahamiyati: She'riy iboralar, dialoglar orqali talaffuzni rivojlantirish.

4. “Mening ismim Kim Sam-Sun” (내 이름은 김삼순)

Tarjima: YouTube va Telegramdagi havaskor tarjimon guruhlari

Mazmuni: Komediya va romantika uyg'unligi.

Ta'limiy ahamiyati: Hazil-mutoyiba, jonli xalq tili, zamonaviy leksika.

5. “Iris” (아이리스)

Tarjima: Dubbing.Uz va boshqa onlayn platformalar

Mazmuni: Jangari va siyosiy detektiv.

Ta'limiy ahamiyati: Rasmiy nutq, harbiy va siyosiy terminologiya.

6. “Dong Yi” (동이) – tarixiy serial

Tarjima: ForumKino va O'zbekFilm ovozlashtirish guruhlari

Mazmuni: Joseon sulolasi davridagi saroy hayoti.

Ta'limiy ahamiyati: Tarixiy terminlar, rasmiy nutq uslubi.

Tahlil va natijalar

O'rganish jarayonida talabalar koreys seriallaridan foydalanish orqali quyidagi natijalarga erishadi:

Eshitish ko'nikmalari: “Mo'jizaviy sevgi” serialida sekin va ravon dialoglar tinglashni osonlashtiradi. Masalan, “Mo'jizaviy sevgi” (천국의 계단) serialida quyidagi dialog uchraydi:

“사랑해, 영원히 널 잊지 않을 거야.”

“Men seni sevaman, seni hech qachon unutmayman.”

Bu jumla ravon va sekin talaffuz qilinadi, shuning uchun eshitish orqali yangi o'quvchilar uchun tushunarli bo'ladi.

Tushunish: “Dong Yi” tarixiy seriali murakkab terminlar va qadimiy iboralarni kontekst asosida tushunishga yordam beradi. “Dong Yi” (동이) tarixiy serialida saroy nutqi va qadimiy iboralar mavjud. Masalan:

“전하, 신첩은 전하의 뜻을 받들겠습니다.”

“Hazrat, men Sizning farmoyishingizni bajo keltiraman.”

Bu jumlada “전하” (hazrat, podsho), “신첩” (men, pastkash cho'ri) kabi tarixiy unvon va iboralar bor. Ularni o'zbek tilida to'g'ri talqin qilish orqali talabalar nafaqat tilni, balki madaniyatni ham chuqurroq o'rganadilar.

Talaffuz: “Mening ismim Kim Sam-Sun” komedik sahnalarida talabalar dialoglarni takrorlab talaffuz mashqi qilishlari mumkin. “Mening ismim Kim Sam-Sun” (내 이름은 김삼순) serialida oddiy kundalik nutqdan foydalaniladi:

- **Koreyscha:** “배고파! 뭐 먹을까?”

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

- **O'zbekcha:** “Och qoldim! Nima yeyaylik?”

Bu jumla qisqa, tez aytiladi, va talaffuz mashqi uchun juda qulay. Talabalar uni qayta-qayta takrorlab, ohang va tezlikni mashq qilishlari mumkin.

Madaniy tushuncha: Seriallar orqali koreys xalqining turmush tarzi, urf-odati, milliy qadriyatlari haqida ma'lumot olinadi. “*Saroy javohiri*” (대장금, *Dae Jang Geum*) serialida koreys oshxonasi va urf-odatlarini ko'p tasvirlanadi. Masalan:

- **Koreyscha:** “밥은 가족과 함께 먹어야 한다.”
- **O'zbekcha:** “Oshni oilaviy davrada yeyish kerak.”

Bu jumla koreys xalqining “**birgalikda ovqatlanish**” qadriyatini ko'rsatadi. Til o'rganuvchilar madaniy ma'noni anglab, uni o'zbek xalqining “bir dasturxon atrofida jamlanish” an'analari bilan qiyoslashlari mumkin.

Motivatsiya: O'zbek tiliga sifatli tarjima va ovozlashtirishlar (masalan, O'zbekfilm studiyasi yoki havaskor guruhlar) til o'rganuvchilarni yanada qiziqtiradi. Koreys seriallarining o'zbek tiliga sifatli tarjima va ovozlashtirilishi talabalarni yanada qiziqtiradi. Masalan, “*Qish sonatasi*” (겨울연가) serialidagi mashhur jumla:

- **Koreyscha:** “첫사랑은 잊을 수 없는 거야.”
- **O'zbekcha:** “Birinchi sevgi hech qachon unutilmaydi.”

O'zbek tomoshabini bu jumlaning ona tilida ham, asl koreyschasida ham eshitganda, uni tezroq yod oladi. Shu orqali so'z boyligi kengayadi va til o'rganishga qiziqish ortadi.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, koreys seriallarining o'zbekcha tarjimalari ta'limiy vosita sifatida yanada samarali, chunki ular talabalarga bir vaqtning o'zida ona tilida mazmunni tushunish va koreys tilidagi asl talaffuzni eshitish imkonini beradi.

Xulosa

Misollardan ko'rinib turibdiki, koreys seriallari eshitish, tushunish va talaffuzni jonli ravishda o'rgatibgina qolmay, madaniy qadriyatlarni ham singdiradi. Seriallarning o'zbekcha tarjimasi va asl koreyscha matni yonma-yon o'rganilsa, talaba tilni yanada samarali o'zlashtiradi. Koreys seriallari til o'rganishda ko'p qirrali metodik vosita bo'lib, eshitish, tushunish va talaffuzni rivojlantirishda katta imkoniyat yaratadi. Ularning o'zbek tiliga tarjima qilingan variantlari esa til o'rganuvchilar uchun qo'shimcha ko'pri bo'lib xizmat qiladi. Shunday qilib, o'quv jarayonida koreys seriallarini muntazam qo'llash koreys tilini o'rganishda samaradorlikni sezilarli darajada oshiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Kim, H. S. *Korean Language Education through Korean Dramas*. Seoul: Yonsei University Press, 2019.
2. Lee, J., & Park, S. *Teaching Korean Listening Skills Using Media Contents*. Korean Language Education Research, 2020.

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

3. Crystal, D. *Language and the Internet*. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
4. Azizxo'jayeva, N. "Til o'rganishda audiovizual vositalarning roli." *Filologiya masalalari jurnali*, 2021, №2.
5. Xasanova, Sh. "Koreys seriallarining o'zbek yoshlari orasida mashhurligi." *Madaniyat va tilshunoslik ilmiy to'plam*, Toshkent, 2022.